

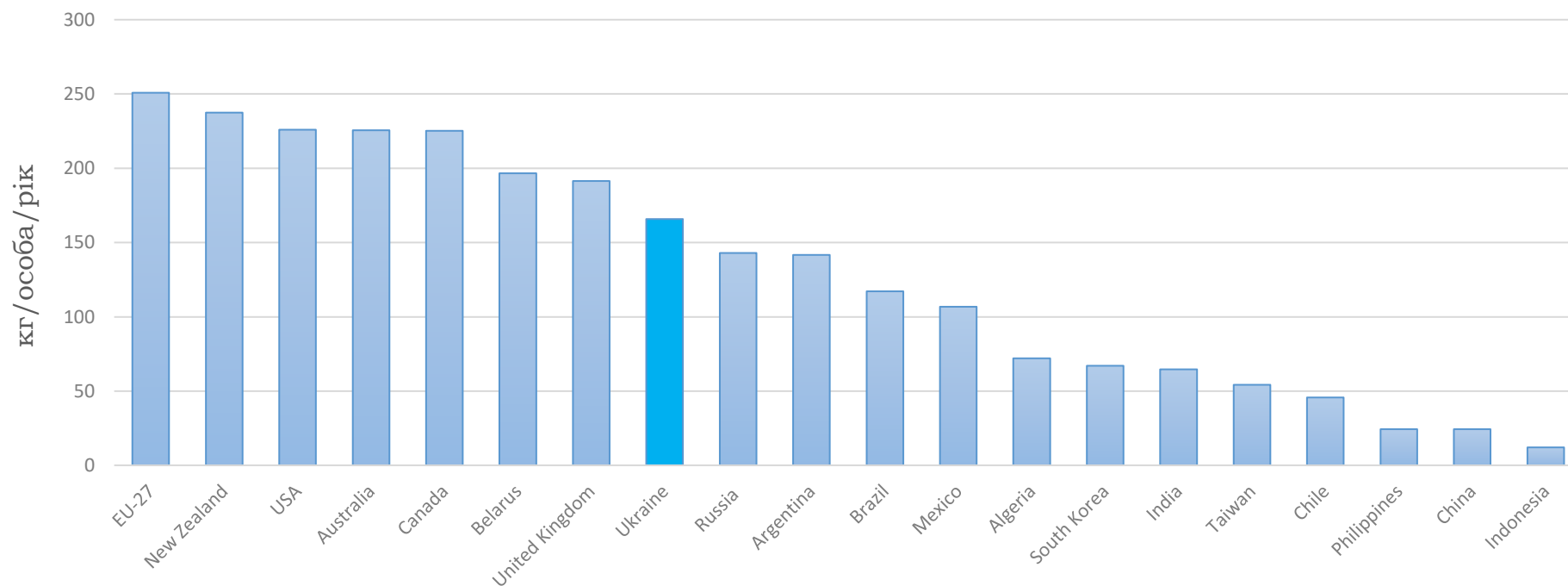
Програма «Шкільне молоко» – міжнародний досвід для України

*Асоціація виробників молока,
Лавренюк Ганна*

Споживання молока у світі

CLAL: рівень споживання молочних продуктів* в Україні на 35% нижчий, ніж в середньому у ЄС

Споживання окремих молочних продуктів в перерахунку на молоко у світі, за підсумками 2021р.*

Джерело: [CLAL](#) (Italian Dairy Economic Consulting)

*за вибраними продуктами: молоко, сухе знежирене молоко, суха сироватка, сир

Шкільне молоко – досвід ЄС

З 2017: об'єднана - EU School fruit, vegetable and milk scheme

- Загальний бюджет 2017-2023 навч.рік - **~230 млн євро/рік**
- червень-2022: на заклик Єврокомісії країни-учасниці переглянули потреби і запити на 2022-2023 н.р. через війну росії проти України - щоб надати більше фінансування тим країнам, де найбільше дітей-біженців з України
- Принцип: відшкодування вартості молока (мін. порція 200мл), а також йогурту (сиру), наданого дітям у школах
- Молоко – пастеризоване/УНТ, з низьким вмістом жиру, з обмеженим вмістом цукру/смакових добавок; зручна фасовка і подача, і це *окремий* напій!
- Постачальники відповідають найвищим стандартам, дит.заклад - принципам НАССР
- *Результати:*
- Споживання молочних продуктів у ЄС найвище серед ін.країн світу

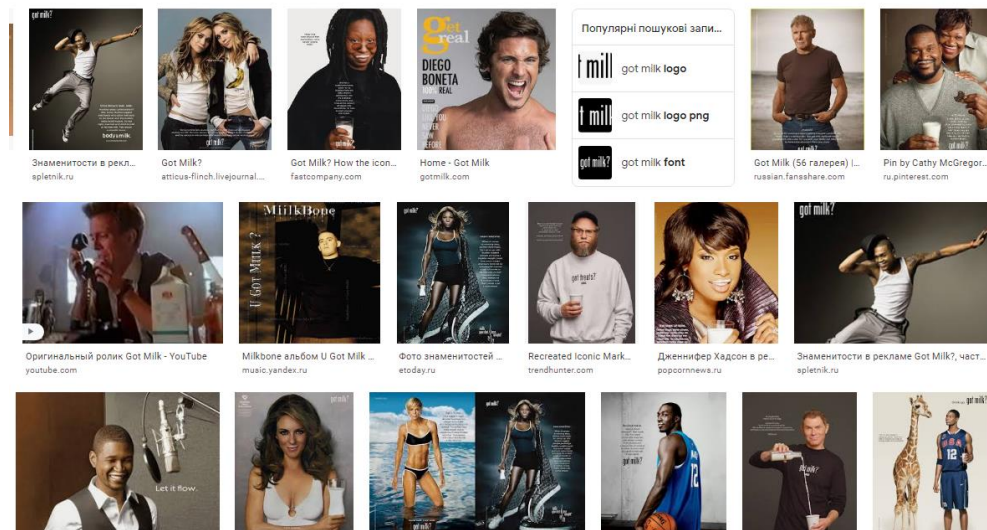
Шкільне молоко – досвід США

Special Milk Program (SMP) – Спеціальна молочна програма

- Заснована 1955р., з 1966р. Включена до Акту про дитяче харчування
- USDA відшкодовує* спонсорам шкіл повного і неповного дня, літнім таборам, ін. дитячим закладам вартість наданого дітям молока (мін. порція 8 oz., ~240мл) за принципом реімбурсації
- Молоко - пастеризоване, з низьким вмістом жиру, фортифіковане віт. А та D, відповідно до вимог Food and Drug Administration
- Дитячий заклад забезпечує дотримання принципів НАССР
- *Результати:*
 - зростання споживання молока – діти різного віку в школах, долучених до SMP, споживали на 42% більше молока, ніж в ін. школах,
 - У 2012 через SMP діти отримали понад 61 млн порцій молока

Шкільне молоко – досвід США

Комплексний підхід: інновації в галузі + освітній + медійний компоненти

- Найвідоміші медіа та освітні кампанії:
- **Got Milk?** (1993-2014) та **Milk moustache**
- **MilkPEP** (Milk Processors education Program – акцент на молочку як найкраще джерело протеїну)
- **Pour More Milk** campaign (2018) – цільова аудиторія – мами; повернути увагу до важливості молочних продуктів у дитячому харчуванні
- **Fuel Up to Play 60** (за підтримки зірок National Football League, NFL) – звички здорового харчування в школі та мін. 60 хв фіз.активності, шлях молока from grass to glass

Шкільне молоко – досвід США

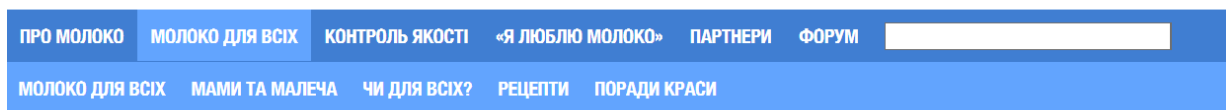
Галузеве співфінансування програм досліджень, інновацій та просування молочної продукції USDA: прибуток від реалізації програм значно перевищує розмір галузевих відрахувань (check-off programs)

Висновки звіту USDA (Міністерство сільського господарства США) 2020 р. для Конгресу щодо результатів галузевого фінансування програм Дослідження, інновацій та просування **молока** і молочних продуктів **за період 1995-2018рр**:

- Досягнуте **збільшення* (+30%) внутрішнього та експортного попиту на молочні продукти**
 - (*per capita споживання всіх видів набілу в перерахунку на молочний жир зросло із 134 фунта/квартал в 1995 до 170ф/кв. у 2018; зокрема сиру – з 6,4 фунта/квартал у 1995 до 9,8 ф./кв. у 2018).
- Загальне **співвідношення вигод і витрат (BCR, benefit-costs ratio)** для **всіх молочних продуктів** становило 4,78, тобто в сер. прибуток виробників збільшився на **\$4,78 дол. на кожен інвестований \$1**.
- Зокрема, за розрахунками USDA, BCR на рівні ферми склало:
 - **\$3,37** за кожен долар, інвестований у діяльність зі збільшення попиту на питне **молоко**;
 - **\$3,63** за кожен долар, інвестований у діяльність зі збільшення попиту на **сир**;
 - **\$15,67** за кожен долар, інвестований у діяльність зі збільшення попиту на **масло**.
- BCR **сприяння експорту** молочної продукції склав **\$6,74** на інвестований долар.

Джерело: [USDA Report to Congress on the Dairy Research and Promotion Program-2018](#)

Досвід АВМ: Веб-портал для всієї родини про користь та незамінність молочних продуктів

ПРО МОЛОКО

Молоко — один із найкращих подарунків природи. В ньому є все, що потрібно для росту і розвитку організму людини. Основний елемент — вода (61–88%), крім неї молоко містить жири, білки (казеїн, альбумін та глобулін), мінеральні речовини, зокрема мікроелементи, гормони, вітаміни, ферменти й антитіла. Загалом до складу молока входить більше ста компонентів. Варто зазначити, що деякі з них — лактоза і казеїн — не

зустрічаються в інших продуктах харчування.

Свіже сире молоко може відрізнятися як на вигляд, так і на смак. Це рідина білого кольору, непрозора, з кремовим відтінком, який дає розчинений у молочному жирі каротин. Приємний солодкуватий смак молоко має за рахунок лактози, яку ще називають молочним цукром. Жир надає йому ніжність, а хлориди — солонуватий присмак. Це, звичайно, дуже загальна і спрощена інформація, адже насправді молоко — надзвичайно складна речовина, яку можна вивчати все життя.

ПРОСТО МОЛОКО

МОЛОЧНІ ПРОДУКТИ

- Просто про складне
- Експерти порталу – кращі нутриціоністи, педіатри, спортсмени, лідери молочної галузі та лідери думок
- «Молочні конкурси» для всієї родини
- **Охоплення аудиторії – понад 200 тисяч осіб!**

Досвід АВМ: Всеукраїнський проект

«Здорові діти – Здорова нація!»

- Екскурсії для школярів на кращі молочні ферми України – знайомство із молочними продуктами від «лану до столу»
- Екскурсії на провідні молочні заводи України - шлях молока від молоковозу до полицки
- Всі регіони України
- **Охоплення аудиторії – понад 4 тис. дітей**

Дітки на заводі «БМК»

«Музична» ферма
ТОВ «Вітчизна»

Досвід АВМ: Фотопроєкти

«Зірки за здоровий спосіб життя!»

- Фотопроєкти із зірками спорту, кіно, телебачення:
«Молочні вусики», «Зірки люблять молоко», «Молочні Ріки»
- Партнери фотопроєктів -
«Єдинственная», «Лиза», «Viva!»
- Масштабна фотовиставка у найбільших шопінг-молах Києва
- **Охоплення аудиторії –
понад 300 тисяч!**

Презентація фотопроєктів на благодійній «Молочній Вечірці» (Київ)

Досвід АВМ: Всеукраїнські фестивалі

«Всеукраїнський День Молока»

«Всеукраїнське Свято Сиру»

- Сімейне свято на Співочому Полі, м.Київ
- 2013 - 2016
- **Охоплення аудиторії –**
День Молока –
близько 120 тисяч!
Свято Сиру –
понад 70 тисяч!

Відео-запрошення
на VI День Молока і Сиру -2016

Досвід АВМ: Спільно з «ТСН.Тиждень» - «Молочна реабілітація»

- 2018: унікальний соц.експеримент із ТСН.Тиждень, аби запобігти розвитку гіпокальцеїї в школярів:

• *молокомати в школі-гімназії Львова*

- *лабораторні аналізи до і після 2-місячного експерименту у Львові для дітей 5-7 класу: у 80% суттєво зросла мінералізація кісток (іонізований кальцій, лужна фосфатаза, віт. Д3)*

Початок
соцпроекту

Підсумки
соцпроекту

«Я люблю молоко» - підсумки проекту

- Підсумки проектів «Я люблю молоко»

2012-2013:

- **75,5 тис. порцій молока** в школах, де працюють господарства АВМ
(ун.180мл, УНТ-молоко)

2014:

- +2,3кг споживання молочних продуктів/особа в Україні

2018:

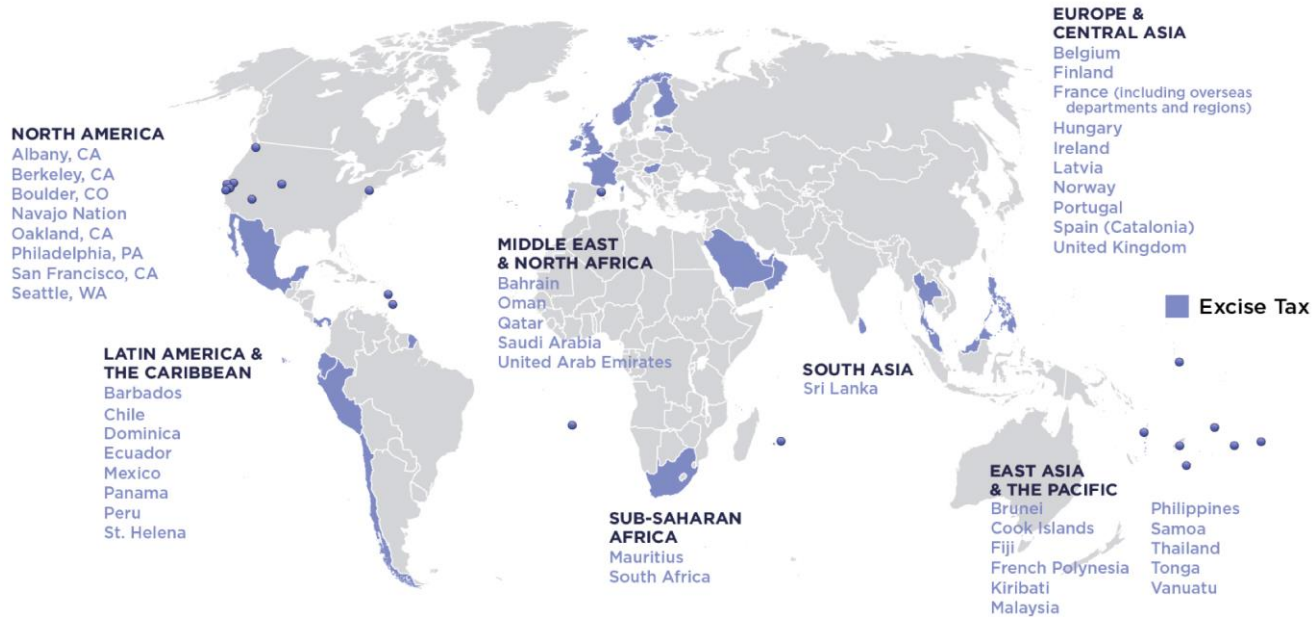
- соціальний експеримент зі встановлення молокоматів підхопили інші ОТГ
(+7 молокоматів: гімназія Томашпіль, школи Тульчин, Вапнярка, Муровані Курилівці)

Фінансування програми «Шкільне молоко» - можливості для України

Захід	Результат
1. Розробка законопроекту про галузеве фінансування програм просування молочної продукції та інновацій (аналог американської та канадської commodity checkoff program) - Запровадження відрахування певної частки виручки від реалізації молока на фінансування програм просування молочної продукції та розвитку інновації під керівництвом представників галузі. - Рішення про розподіл коштів буде приймати об виробників молока із дотриманням принципу пропорційності кількості голосів до розміру відрахувань.	Забезпечення стійкого та ринково орієнтованого фінансування просування молочної продукції та запровадження інновацій, спрямованих на зростання її міжнародної конкурентоздатності. Згідно звіту USDA, галузеве фінансування програм просування молока та інновацій у США забезпечило фактичне збільшення внутрішнього та експортного попиту на молочні продукти, а збільшення прибутків на рівні ферми значно перевищило розмір відрахувань: понад 4 дол. на кожен інвестований 1 дол.
2. Прийняття закону про запровадження акцизу на солодкі газовані напої та змін до Бюджетного кодексу, що спрямують відповідні додаткові надходження на фінансування національної програми по наданню безкоштовного фортифікованого молока усім школярам та популяризації здорового харчування.	Забезпечить зменшення рівня хронічних захворювань серед молоді через зменшення споживання шкідливих продуктів харчування та збільшення споживання молочних продуктів. Стимулює формування корисних споживчих звичок у молоді.

Фінансування програми «Шкільне молоко» - можливості для України

ВООЗ: застосування спеціальних податків до напоїв із вмістом цукру створює стійкий дієвий стимул для виробників зменшувати вміст цукру у продукції, а для споживачів – віддавати перевагу здоровим напоям.

Поширеність підходу:

понад 50 юрисдикцій у світі застосовують акцизний податок або його прями аналоги для оподаткування підсолоджених цукром напоїв (ПЦН).

Узагальнений досвід:

Підвищення цін на ПЦН за рахунок акцизу на 10% знижує споживання таких напоїв на 7-12%:

Результати:

скорочення рівня ожирінь, діабету II, серцево-судинних захворювань та спричиненої ними смертності.

Рекомендація ВООЗ для України:

- простий в адмініструванні єдиний акцизний податок із застосуванням специфічної ставки на основі вмісту цукру та застосуванням порогових значень
- рекомендований розмір акцизного податку на ПЦН – близько 20% від ціни (орієнтовно 4 грн/л)

Очікувані результати:

- додаткові надходження до бюджету - від 5,1 до 7,8 млрд грн на рік.
- зменшення обсягу споживання оподатковуваних ПЦН до 21%.

Асоціація виробників молока, АВМ

@UkrainianDairyAssociation

<http://avm-ua.org/en>

Гаряча лінія АВМ: 067-232-7853, office@avm-ua.org